

گپ

سعید محمد:

وفاق با مردم مهم تر از وفاق با مسئولان است

آرمان ملی: سعید محمد اکنون به عنوان مشاور رئیس بنیاد مستضعفان انقلاب اسلامی فعالیت می‌کند. او مدتی کوتاه در دولت سیزدهم به عنوان مشاور رئیس‌جمهور در امور مناطق آزاد تجاری فعالیت داشت. در گذشته، سمت مشاور فرمانده کل سپاه پاسداران و فرماندهی قرارگاه سازندگی خاتم‌الانبیا را در کارنامه خود دارد. او در گپی کوتاه با امید فراغت، روزنامه‌نگار در پاسخ به این سوال که «پزشکیان در این برهه از زمان چه تاکتیک و استراتژی لازم دارد تا از این فضای پرتزدید که جامعه امروز ایران خواست و مطالباتی مهم دارد، به سلامت عبور کند؟» گفت: جامعه امروز ایران به واسطه تغییرات سریع در تکنولوژی و فناوری و تبادل اطلاعات با جامعه جهانی و امکان تحلیل تاریخ‌گذشته و امروز خود، رشد قابل توجهی پیدا کرده است و این تغییرات در نسل Z بیشتر و سریع‌تر نمایان گردیده و به نوعی می‌توان گفت نسل جدید از عدم تناسب سیاست‌های رسمی با ذائقه آنان گلايه دارد. شناخت ذائقه همه طبقات جامعه و تطبیق سیاست‌های رسمی با نیازمندی‌های اجتماعی و البته با رعایت چارچوب‌های اعتقادی به گونه‌ای که بیش‌ترین رضایتمندی را بین طبقات مختلف مردم ایجاد کند یکی از مهم‌ترین بخش‌های حکمرانی است. در این مسیر همواره افراط و تفریط و برخورد سلبی‌های از سوی افراد تندرو بزرگ‌ترین معضل در ترمیم فاصله مردم و حاکمیت بوده است و متأسفانه تندروها توانسته‌اند با دو قطبی‌سازی‌های کاذب، آرمان‌های اصلی نظام و انقلاب که همانا عدالت و رفع تبعیض و مبارزه با فساد و نابرابری بوده است را به حاشیه رانده ذهن جامعه را درگیر مسائل کوچک و فاقد محتوا نمایند که البته همواره بزرگان در مورد این خط‌مشدارهای لازم را داده‌اند. اکنون پیام انتخابات ۱۴۰۳ برقراری وفاق ملی و ترمیم این فاصله است و پزشکیان باید بدانند که این وفاق نه فقط بین مسئولین و قوای سه‌گانه بلکه وفاق بین مردم و مسئولین معنی می‌شود و چه بسا بخش دوم بسیار مهم‌تر و ارزشمندتر است. آقای رئیس‌جمهور باید بدانند که وفاق ملی که وعده آن را به ایرانیان داده است باید بر پایه و اساس وحدت و یکپارچگی و همچنین مبتنی بر آزادی جمعی همه ایرانیان باشد. از این رو باید پزشکیان با چشم مردم ببیند و از زبان جامعه بشنود تا بتواند صدای بی‌صدایان باشد، تا ملت ایران باور کند که قرار است تحولی صورت پذیرد. ایران متعلق به همه ایرانیان است و باید بستری شکل‌گیرد که همه ایرانیان بتوانند برای توسعه کشور نقش ایفا نمایند. پزشکیان باید نشان دهد که روح ساختار نظام با عدالت و تأمین یک زندگی مترقی برای همه ایرانیان منافاتی ندارد و لازمه این مهم اثبات کارآمدی نظام در حل مشکلات اصلی مردم است. در همین راستا همگان باید بدانند که تحول و اصلاح لازمه این حرکت مبارک است و قدم اول باید ساختارهای فرسوده ذهنی و کلیشه‌ای کنار گذاشته شود و همه خود را برای نگاهی نو آماده کنند و البته با تندروی از هر سمت و سویی که باشد به شدت مقابله نمایند. به امید ایرانی مترقی و پیشرفته و مهد عدالت و به دور از تضییق.

خبر

حماس برای اجرای «توافق ژوئیه» اعلام آمادگی کرد

نشست دوحه قطر روزهای پنجشنبه و جمعه ۲۵ و ۲۶ مرداد ماه ۱۴۰۳ به منظور از سرگیری مذاکرات برای دستیابی به توافق آتش بس در غزه و تبادل اسرا با حضور آمریکا، مصر، قطر و اسرائیل برگزار شد. وزیر خارجه آمریکا نیز در نهمین سفر منطقه‌ای خود از هفتم اکتبر ۲۰۲۳ به منطقه خاورمیانه، به سرزمین‌های اشغالی فلسطین، مصر و قطر سفر و با مقامات اسرائیل و نیز رهبران دو کشور مصر و قطر به عنوان میانجیگران آتش بس میان اسرائیل و حماس دیدار و گفت‌وگو کرد. حماس اعلام کرده است به توافقی که در دوم ژوئیه تصویب شد و مبتنی بر پیشنهاد جو بایدن، رئیس‌جمهوری آمریکا و قطعنامه شورای امنیت بود، پایبند است و آمادگی خود را برای اجرای این توافق اعلام کرد. این جنبش همچنین خواستار اعمال فشار بر اسرائیل به منظور اجرای این توافق شد. به عبارتی حماس برای اجرای «توافق ژوئیه» اعلام آمادگی و اعلام کرد به قاهره می‌رویم تا از نتایج مذاکرات مطلع شویم. دور جدید از مذاکرات آتش بس در غزه قرار است در پایتخت مصر برگزار شود. به گزارش منابع اسرائیلی، واشینگتن پیشنهاد جدیدی را مطرح کرده که شامل کاهش شمار نیروهای اسرائیلی در «محور فیلدلفیا» است. به طوری که تنها چند نقطه بازرسی باقی‌ماند. مصر با این پیشنهاد مخالف بوده و خواستار خروج کامل نیروهای اسرائیلی از این منطقه شده است.

دوشنبه

۰۶ • ۰۵ • ۱۴۰۳

۲۱ صفر ۱۴۴۶ / ۲۶ اکتوبر ۲۰۲۴

سال هفتم

شماره ۱۹۰۸

armanmeli.ir

مهدی مطهرنیاد ر گفٲ وگو با «آرمان ملی»:

برجام مرده است و دیگر احیانمی شود

باید در گفتمان سیاست خارجی خود تحولی ایجاد کنیم

دولت پزشکیان تا آبان امسال در سیاست خارجی در حالت اعوجاج بسر می‌برد

تفاوتی میان گذار از امیرعبداللهیان به عراقچی وجود ندارد

آرمان ملی - حمید شجاعی: تشکیل دولت وفاق ملی مسعود پزشکیان باعث شد تا بسیاری در نقطه آغازین سمت‌گیری سیاست خارجی را مدنظر قرار دهند. همان چیزی که رئیس‌جمهور در رقابت‌های انتخاباتی نیز از آن به کرات سخن گفته بود. تعامل با دنیا، گفت‌وگو و مذاکره کلید واژه‌هایی بود که مسعود پزشکیان بارها و بارها از آنها استفاده کرده و می‌کند و برای اجرای این رویه نیز سیدعباس عراقچی معاون محمدجواد ظریف را به وزارت امور خارجه گماشته است. این انتخاب هرچند که بسیاری از تحول‌خواهان و طرفداران تعامل با دنیا را خوشحال و خرسند کرد، اما مواضع عراقچی به ویژه گفت‌وگوی وی با

◀ بسیاری معتقدند که با روی کار آمدن

دولت جدید سمت‌گیری سیاست خارجی ایران حداقل در روش‌ها تغییر خواهد کرد؛ اساسا سیاست خارجی ایران در گذار از دولت رئیسی به پزشکیان و روی کار آمدن آقای عراقچی را چگونه ارزیابی می‌کنید؟ سیاست خارجی ایران تماما در دست قوای مجریه نیست تا با تغییر رئیس‌قوه مجریه، تغییری در آن ایجاد شود. هم اکنون صحبت‌های اخیر جناب عراقچی موید این نماند است که او می‌گوید ادامه دهنده راه رئیسی و امیرعبداللهیان خواهد بود. این نه به معنای تفاوتی بین سیاست خارجی ایران در دوران روحانی یا رئیسی یا دوران دیگر بلکه تنها تمایز در ادبیات موضوع به نسبت تغییر ذائقه سیاسی در قوه مجریه است. اگر در دوره روحانی مذاکرات برجام انجام می‌شود به دلیل آن است که کنگداری نرمش قهرمانانه قبل از روی کار آمدن دولت او انجام شده است و رهبری بر اساس قوانین و شریعت آن را کنگداری کللی و بین‌المللی راه رفتن بر روی لبه شمشیر با پای برهنه است و این کار را برای پزشکیان سخت می‌کند. به ویژه در عرصه منطقه‌ای که با اسرائیل و بحران جایابی در منطقه روبه‌رو است و در نظام بین‌الملل که با آمریکا و بحران جانشینی در نظم نوین منطقه‌ای روبه‌رو است. مزید بر علت بحران داخلی در عرصه سیاست داخلی و اثر آن بر سیاست خارجی خواهد بود که دستگاه سیاست خارجی پزشکیان و شخص عراقچی را تحت تأثیر قرار می‌دهد.

دست دولت و شخص رئیس‌جمهور به عنوان رئیس‌قوه مجریه و رئیس‌هیأت دولت نیست. به تبع آن وزیر امور خارجه کشور در همین چارچوب می‌تواند عمل کند. اگرچه این تدبیر در دولت پزشکیان دیده می‌شود که ادبیاتی متمایز به کار برید که این ادبیات در نهایت متکی بر ارزش‌های حاکم بردستگاه سیاست خارجی است. اینجاست که رقابت میان قوه مجریه و دستگاه‌های موجود در نظام سخت‌قدرت به وجود خواهد آمد و باز هم رهبری، وزنه تعادل دهنده و تعیین‌کننده خواهد بود. به نظر می‌رسد که محافظه‌کاری برش‌دار در دستور کار پزشکیان است و سعی می‌کند با مرکزیت رهبری و دست‌گذاشتن روی وزی‌هایی که می‌توانند در منطقه مرزی نگرش‌های او و شخص رهبر نظام جمهوری اسلامی قرار بگیرند کارها را در مسیر آینده به گونه‌ای پیش ببرد که بتواند موفقیت‌هایی را داشته باشد. ولی این در عرصه‌های گوناگون چه در عرصه داخلی و چه در عرصه فراداخلی یعنی اصلاح‌طلبان و بین‌المللی راه رفتن بر روی لبه شمشیر با پای برهنه است و این کار را برای پزشکیان سخت می‌کند. به ویژه در عرصه منطقه‌ای که با اسرائیل و بحران جایابی در منطقه روبه‌رو است و در نظام بین‌الملل که با آمریکا و بحران جانشینی در نظم نوین منطقه‌ای روبه‌رو است. مزید بر علت بحران داخلی در عرصه سیاست داخلی و اثر آن بر سیاست خارجی خواهد بود که دستگاه سیاست خارجی پزشکیان و شخص عراقچی را تحت تأثیر قرار می‌دهد.

◀ پس از تشکیل دولت آقای پزشکیان غربی‌ها و به ویژه اروپایی‌ها از این مساله و حتی گمانه‌زنی‌ها از احتمال حضور آقای عراقچی به عنوان وزیر خارجه ایران استقبال کردند؛ در شرایط حاضر با توجه به رسمیت یافتن حضور وی به عنوان وزیر خارجه فکر

خبرگزاری ژاپنی نشان داد که بناست همان رویه سیاست خارجی در دولت رئیسی؛ اما با روش ملایم‌تر پیش برود. همین که عراقچی از مدیریت تنش‌ها با غرب سخن گفته است بدین معناست که نه شرایط شریای دولت روحانی است و نه عراقچی فضایی که در اختیار ظریف بود تا برجام را منعقد کند در اختیار دارد. هرچند که بسیاری از تحلیلگران و کارشناسان نیز بر این باورند که با توجه به مجموع مسائل و نوع رویکردهای آمریکا و اروپایی‌ها و ایستادگی ایران بر احیای برجام ۲۰۱۵ این توافق دیگر احیا شدنی نیست و برای ایجاد توافقی جدید بر بستری تازه باید طرحی نو در انداخت یا تصمیمات دیگری اتخاذ کرد.

آرمان ملی

گفت‌وگو

۷

با رویکردهای تعریف شده‌وی که بسیار سخت در برابر سیاست‌های مسکو و روسیه نزدیک به مسکو و تهران و تهران نزدیک به مسکو عمل می‌کند روی کار آمدن احتمالی ترامپ بسیار معنادار خواهد شد. از این جهت است که دولت پزشکیان تا آبان امسال در ورطه سیاست خارجی در حالت اعوجاج به سر می‌برد، چراکه همین حداقل تمایز میان دونالد ترامپ و کامالا هریس هم می‌تواند اثرگذار باشد.

◀ پیش‌بینی می‌شد که با روی کار آمدن دولت پزشکیان در عرصه سیاست خارجی نیز شاهد تغییر و تحولاتی مثل تلاش برای احیای برجام یا نگاه مجدد به روابط با غرب به ویژه اروپایی‌ها باشیم؛ اما اگر قرار به عدم تغییر رویکرد‌هاست پس اساسا تفاوت بین سیاست خارجی دولت پزشکیان با سعید جلیلی چه بود؟

آقای پزشکیان و آقای جلیلی باید اصول سیاست خارجی تعیین شده توسط رهبری را دنبال می‌کردند، اما تمایز در ادبیات سیاسی آنهاست. جلیلی سخن از عمق استراتژیک می‌گفت و اکنون دولت پزشکیان از زبان عراقچی به مدیریت منازعه با آمریکا و حمایت از مقاومت در برابر آمریکا و رو در رویی با اسرائیل سخن می‌گوید. این ادبیات، ادبیات محافظه‌کارانه و ادبیات تهاجمی جلیلی بود. لذا ادبیات تهاجمی جلیلی می‌توانست بهانه بهتری به بازیگرانی مانند اسرائیل در جهت ایجاد فضای تخاصم و شدت دهی به تخاصم را دنبال کند. در حالی که ادبیات دولت پزشکیان میانه‌روانه و محافظه‌کارانه می‌تواند غشای امنیتی بیشتری را در این زمینه ایجاد کند. ولی در نهایت تغییری را که برخی از جناح‌های سیاسی مانند اصلاح‌طلبان تحول‌خواهان و تحول‌خواهان‌گذار طلب در پی آن بودند ایجاد نمی‌کند.

◀ بر اساس شرایط امروز و نوع نگرش‌های تهران و پایتخت‌های ۵۰۱ اساسا آنطور که بسیار گفته می‌شد برجام احیا شدنی است یا اینکه طرفین برای حل و فصل مسائل باید به فکر طرح و توافق جدیدی باشند؟

من از سال ۲۰۱۸ به بعد بارها گفته‌ام که برجام مرده است. احیای برجام یک طنز سیاسی است. عراقچی به خوبی می‌داند که این مساله ماند خنده او بر بسیاری از مسائل می‌ماند. فلذا او در این دام نخواهد افتاد و این هم پیشهاد دارم که در این دام نیفتد. باید از برجام عبور کرد و اراده‌ای ملی برای انجام و حل مسائل سیاست خارجی داشت. این معنا دیگر نمی‌تواند جوابگوی وضعیت کنونی باشد. اساسا بیان مجدد برجام بعد از شروط رهبر انقلاب و پس از آن شروط وزیر خارجه ترامپ بی‌مبوه، پاره کردن برجام توسط ترامپ در سال ۲۰۱۸ و خروج ۶ مرعه‌ای ایران از برجام و متوقف شدن خروج کامل ایران از برجام بعد از بازگشت تلویحی بایدن به برجام همه این اقدامات منجر به احیای برجام نمی‌شود. هیچ‌کدام از اینها در تلافی با یکدیگر به برجام شوک وارد نمی‌کند. چه خروج کلانی به عنوان یک عامل مثبت از سوی ایران، چه بازگشت تلویحی آمریکا و دولت بایدن به برجام و مذاکرات دولت رئیسی در وین هیچ‌کدام نتوانست جان برجام در اتاق ویژه ICI نجات دهد. اکنون جسد برجام بر زمین است و از این رو گفتن سخن از برجام یک طنز سیاسی آزار دهنده برای افکار عمومی است. لذا باید اراده ملی در ایجاد سیاست خارجی اثربخش مورد توجه قرار گیرد. ایران باید در گفتمان سیاست خارجی خود تحولی بزرگ ایجاد کند و تا این تحول بزرگ ایجاد نشود نه عراقچی، نه پزشکیان و نه هیچ فرد دیگری نمی‌تواند در دستگاه دیپلماسی فیل هوا کند.

تصمیماتی که به نظر باید در حوزه سیاست خارجی اتخاذ شود و تحولی در این عرصه اتفاق بیفتد تا آنچه پزشکیان در خصوص تعامل با دنیا و عهده داده عملی گردد. چراکه ادامه روند گذشته همان نتایج سابق را به بار خواهد آورد و نتیجه جدیدی خلق نخواهد کرد. در همین راستا برای بررسی سمت‌گیری سیاست خارجی دولت پزشکیان، انتخاب سید عباس عراقچی در وزارت امور خارجه و همچنین احیای برجام «آرمان ملی» با مهدی مطهرنی آینده پژوه سیاسی و اجتماعی و رئیس اندیشکده آینده اندیشی سیمیرغ به گفت‌وگو پرداخته است که در ادامه می‌خوانید.

به نظر می‌رسد باز هم رهیافت جداسازی محور اروپا و آمریکا در ذهنیت دستگاه دیپلماسی ایران به عنوان راه‌حلی قرار دارد که از زمان فیشر در آلمان و توصیه انگلیس‌ها در ایجاد ارتباط بهتر میان تهران و اروپا آغاز شد. چیزی که در زمان اکبر هاشمی رفسنجانی و به ویژه در دوره دوم دولت او دنبال شد.

لذا گفتمان حاکم بر عرصه سیاست خارجی ایران در دست دولت و شخص رئیس‌جمهور به عنوان رئیس‌قوه مجریه و رئیس‌هیأت دولت نیست. به تبع آن وزیر امور خارجه کشور در همین چارچوب می‌تواند عمل کند

می‌کنید می‌توان به احیای روابط تهران و پایتخت‌های اروپایی خوش‌بین بود؟

تغییر عاملیتی مانند گذار از امیرعبداللهیان به عراقچی تمایز چندانی از منظر عاملیت ندارد و هر دو آنها برخاسته از نیروهای میدانی در عرصه سیاست خارجی و گسیل آنها به وزارت خارجه هستند. تنها تمایز میان گرایش‌های سیاسی آنها در داخل کشور به سمت اصولگرایان سنتی و معتدلیان محافظه‌کار است. امیرعبداللهیان را می‌توانستیم نماینده اصولگرایان سنتی در میان تندروهای پایدارچی بدانیم و اکنون می‌توانیم عراقچی را نماینده محافظه‌کاران میانه‌رو در میان اصلاح‌طلبان و نیروهای محصول میدان در عرصه سیاست خارجی بخوانیم. این تمایز وجود دارد. از طرف دیگر اروپا و آمریکا در ارتباط با ایران بسیار با یکدیگر نزدیک‌تر شده‌اند. مواضع حزب جمهوری خواه و حزب دموکرات که نسبت به ایران در چارچوب گذشته زمان حدود ۴۵ سال از انقلاب با اطلاعات موجود نمایش همگرایی بیشتری دارد. به گونه‌ای که امروز می‌بینیم کامالا هریس علنا اعلام می‌کند که آمادگی دارد تا با برخورد با تهران وارد عمل شود. اگر چه انتخاب احتمالی او نسبت به ترامپ می‌تواند برگ امتیازی نسبت به دولت

گزارش «آرمان ملی» از تحولات رزمی بین لبنان و اسرائیل

پروسه انتقام کلید خورد

حزب... عملیات پیش‌دستانه اسرائیل را شکست خورده دانست

است و در سخنرانی «سید حسن نصرا...» دبیرکل حزب... لبنان تکذیب شد. البته اسرائیل مدعی است که با حملات پیش‌دستانه کار بزرگی انجام داده است. این در حالی است که یک منبع در حزب... لبنان در این باره به شبکه «الغربی» اعلام کرد: اسرائیل موفق به حمله پیشگیرانه علیه ما نشد و اهدافی که اسرائیل از آن صحبت می‌کند در پاسخ به یک حمله گمراه‌کننده است که ما انجام دادیم. این منبع گفت: ارتش اسرائیل موفق به رهگیری پهپادهای تهاجمی ما نشد و ما با پرتاب تعداد زیادی موشک موفق شدیم ارتش اسرائیل را گمراه کنیم. وی همچنین اعلام کرد: ما دو هدف اصلی را

جولان اشغالی سوریه، پایگاه یاردن در جولان اشغالی سوریه، حکومت عین زی تیم، پادگان راموت نفتالی بوده است. در بیانیه حزب... نیز لبنان آمده است: به یاری خداوند متعال، تمامی پهپادهای تهاجمی در زمان‌های تعیین شده از آشیانه‌های خود برخاستند و با گذار از مرز لبنان و فلسطین به سمت هدف مورد نظر از مسیرهای متعدد عبور کردند. بنابراین عملیات نظامی ما به لطف خداوند متعال تکمیل شد و موفقیت‌آمیز بود. حزب... تاکید کرد: ادعای دشمن درباره اقدام پیشگیرانه، اهدافی که به دست آورده و مختل کردن حمله مقاومت، ادعاهای توخالی و مغایر با واقعیات میدانی

در شمال تل‌آویو هدف قرار دادیم. این منبع ادامه داد: در حمله اسرائیل به بیش از ۳۰ هدف، شهیدی نداشتیم زیرا آنها را تخلیه کرده بودیم. ارتش رژیم اشغالگر با حملات خود، به حمله انحرافی که ما انجام دادیم پاسخ داد و به همین دلیل پهپادهای ما موفق به عبور از آسمان منطقه شدند.

◀ واکنش‌ها به جنگ در لبنان

در پی این حملات نشست ویژه امنیتی اسرائیل با حضور بنیامین نتانیاهو، نخست‌وزیر، یو آو گالات، وزیر جنگ و هرتسی هالوی، رئیس ستاد کل ارتش شهویونیستی در محل وزارت جنگ در منطقه امنیتی گریاه برگزار شد. شبکه ۱۳ تلویزیون اسرائیل از بسته شدن حریم هوایی اسرائیل روی کلیه پرواز خبر داد. همزمان برخی از منابع محلی از اخلاف در سیستم GPS در بسیاری از مناطق اسرائیل خبر دادند. همچنین اعلام شده است: جو بایدن، رئیس‌جمهور آمریکا از نزدیک وضعیت خاورمیانه را که در آن اسرائیل و جنبش حزب... لبنان تبادل حملات انجام دادند، زیر نظر دارد و به مقامات آمریکایی دستور داده که در تماس دائمی با طرف اسرائیلی باشند. گالات وزیر جنگ اسرائیل به استین وزیر دفاع آمریکا در مورد کیفیت حملات اسرائیل به لبنان گفته است: «ما حملات دقیقی را در لبنان انجام داده‌ایم تا تهدیدی قریب‌الوقوع علیه شهروندان اسرائیل را خنثی کنیم. ما تحولات بیروت را از نزدیک دنبال می‌کنیم و مصمم هستیم که از هر ابزاری‌ها در اختیار برای دفاع از شهروندان خود استفاده کنیم...» رئیس ستاد مشترک ارتش آمریکا گفت‌وگو با روتیزر گفت که با همتایان خود در منطقه برای جلوگیری از درگیری گسترده‌تر گفت‌وگو خواهیم کرد. وی افزود: تحرکات احتمالی ایران و حزب... را زیر نظر داریم و در حالت آماده‌باش هستیم.